

REVISTA VÂNĂTORILOR

Organ Oficial al Uniunii Generale a Vânătorilor din România

SEDIUL „UNIUNEI“ — Bulevardul CAROL No. 30

UNIUNEA GENERALA A VANATORILOR DIN ROMANIA

SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Inalt Președinte de onoare: A. S. R. Principele Moștenitor al României

PREȘEDINȚI DE ONOARE: Mihail Sutz, Mihail Pherechye și Antoniu Mocsony

VICE-PREȘEDINȚI: Nicolae Racottă și Dr. Gh. Nedici

MEMBRI-CONSILIERI: Dr. C. Andronescu, Principele George Val, Bibescu, Dinu I. C. Brătianu, Dr. I. Bejan, D. Biju (pentru Banat), Brătescu-Voinești, Lt. Col. Sebastian Brândușa (pentru Transilvania), Dr. I. E. Costinescu, General Cotescu, Prof. Univ. Dragomir (Cluj), Mih. Sc. Pherechye, Gr. N. Greclanu, General I. Garleșteanu, Prof. Dr. Ernest Juvara, Prof. Dr. Amza Jianu, G. Lakemap-Economu, Dr. C. Leonte, H. Cavalier de Miculi (pentru Bucovina), General G. G. Manu, Prof. Dr. Mețianu, Dimitrie I. Niculescu, George A. Plagino, Nicolae Saulescu, George, Schina, Dr. L. Scupiewski, Stefan Șendrea, I. Segze-Bălănescu, Vasile Ștefan, Prof. Dr. G. slavu, Colonel C. V. Sterea, Sever Țipeiu, Prof. Dr. G. Udrischi.

CHENSORI: Diamand, Manole, N. Ca'erghy, M. Flechtenmacher, C. Georgescu, S. Bodnărescu.

PREȘEDINTE: Dinu R. Golescu

SECRETAR GENERAL: C. G. Alexianu

UNIUNEA GENERALA

VANATORILOR DIN ROMANIA

Sub Inalta Protecție a M. S. Regelui
Sediul: Bulevardul Carol 30

Scopurile sale coprinzând interesele tuturor
vânătorilor din întreaga țară, toate societățile
de vânătoare se pot grupa în jurul ei.

MEMBRII ACTIVI: plătesc taxă de înscriere 100 lei
Cotizație anuală 50 „
MEMBRII ADERENȚI „ taxa de înscriere 40 lei

Statutele U. G. V. R. se trimit D-ilor membrii la cerere
contra 3 Lei în mărci poștale.

Abonamentul la Revista Vânătorilor este o-
bligatoriul pentru toți membri Uniunii.

REVISTA VANATORILOR

(Organ oficial al Uniunii
Generale a Vânătorilor) din România

Publică: articole cu subiecte pur vână-
toarești; numele membrilor Uniunii; nu-
mele donatorilor; lista contraveniențelor
la legea de vânătoare; dări de seamă
a societăților de vânătoare, etc.

Abonament 50 lei anual.
Primește anunțuri comer-
ciale

Sediul U. G. V. R. B-dul Carol 30

Uniunea Generala a Vânătorilor din Romania

— Sub Inalta Protecție a M. S. Regelui —

Inalt Președinte de Onoare A. S. R. Principele Moștenitor al României

SEDIUL: B-dul CAROL No. 30.--ORELE DE BIROU 3-7 d. a.

„HUBERTUS”

F. WILHELM PETRI & FII — ALBA-IULIA

Sucursala: BUCUREȘTI, Strada CAROL 142. — Agenția: VIENA III, KEILGASSE 4, II/19

Secțiunea fotografică:

Reprezentanța Generală a firmelor:

Krupp-Ernemann, Aparate Cinematogra-
fice, Societate Anonimă, Dresda.

Fabricile Ernemann, Soc. pe Acțiuni Dresda.

BEFA Soc. An. Fabrica de hârtie fotogr.
(fost Dr. Schleussner) Berlin.

Tip-Top Fabricile Photo Chimice, Dr.
Bernfeld & Dr. Fischl, Viena.

Gustav Heyde (Aktino-Fotometre) Dresda.
Etc., Etc., Etc.

Secțiunea de Vânătoare și Sport:

Depozit Permanent al Renumitelor Cartușe
Wöllersdorf:

PRAF DE PUȘCĂ ȘI ALICE.
PROECTILE „IDEAL” ȘI BRENNECK.
RECHISITE PENTRU INCĂRCAREA
ȘI CURĂȚIREA ARMELOR.
PREPARATE PENTRU CONSERVA-
REA PIELEI ȘI A ARMELOR.
DOPURI PENTRU CARTUȘE, Etc.

Artiști și amatori serioși întrebunțează exclusiv: Camera Plăcile { ERNEMANN ERID PENTRU ATELIERE
HÂRTIE FOTOGRAFICĂ „B E F A” (Dr. SCHLEUSSNER. — Chimicalele „T I P T O P”. Heydes Aktino-Fotometre. ERAL PENTRU AMATORI

«IMPERATOR» KRUPP ERNEMANN renumit ca cel mai bun proector CINEMATOGRAFIC DIN LUME
Recompensat cu Marea Medalie de Aur. — Diploma de Onoare a EXPOZIȚIEI UNIVERSALE
din Amsterdam 1920, Londra 1921, etc.

APARATE DE PROECȚIUNI ȘI DE MARIRE PENTRU UNIVERSITAȚI, ȘCOLI ȘI FAMILII

Instalațiuni de orice laboratoare pentru: BIOLOGIE, ZOOLOGIE, PATHOLOGIE CUM ȘI SERVICIUL CRIMINALISTIC,
CONSTATARI DE FALȘURI IN SCRIPTE, Etc., Etc.

MICI APARATE și APARATE SPECIALE PENTRU EXPEDIȚIUNI ȘTIINȚIFICE POTRIVITE LA ORICE CLIMA, Etc.
BINOCULURI PRISMATICE „ERNEMANN” CU MĂRIRE DE 6 ORI; PREFERITE DE ARMATA, MARINA, VÂNĂTORI,
PORT, Etc., Etc.

REVISTA VANATORILOR

Organ Oficial al Uniunii Generale a Vânătorilor din România

SEDIUL „UNIUNEI“: Bulevardul CAROL No. 30

Câțiva tâlhari

Dușmanii vânatului — și deci ai vânătorului demn de acest nume — sunt de trei feluri:

- 1). Vânătorii, cari fără să iasă *stricto sensu* din Lege nu-și cunosc propriul lor interes;
- 2). Braconierii — animale bipede foarte vătămătoare;
- 3). Animalele sălbatice de pradă — cele mai stricătoare din toate.

Față de „vânătorul“ — cu permis — care nu se lasă până n'a ucis și ultima potârniche dintr'un biet stol pripășit prin partea locului, deocamdată, nu-i nimic de făcut: — dai din umeri și te scarpini în cap de ne- caz, așteptând sosirea veacului ce va să vie întru luminarea capetelor.

Față de braconieri — să tragem nădejde ca spânul de barbă că se vor aplica de către toți cei ce sunt *datori* s'o facă, dispozițiunile legale.

Față de animalele de pradă — ce dă Dumnezeu să cadă sub pușcă, ici și colo.

Mai sunt însă câțiva tâlhari, cari ocupă oarecum o poziție specială. Unii sunt amenințați de trăsnetele Legei, alții nu. Dar, cum în deobște rămân doar cu această amenințare platonică, ași vrea să atrag mai mult atenția asupra lor — chiar cu riscul de a atrage asupra-mi trăsnetele sufletelor sensibile.

Tâlharii de cari e vorba sunt, dacă vreți, niște tâlhari-amatori; dar cari venind peste pacostea celorlalți, sunt tocmai colac peste pupază. Am numit: *câinele hoinar, pisica întâlnită la câmp* — și *burza*.

Legea dă voie ca să fie executați fără altă formă de proces, *câinii hoinari* pe un teren de vânătoare, dacă acești câini nu sunt *prepelicari* sau *păzitori de turme*, excepții de sigur foarte explicabile, căci cine n'ar găsi-o de tot gogonată, ca orice țerchea-berchea să-i împuste un câine scump — în amândouă sensurile scump, căci nu-i de mult de când mi s'a cerut pe un câțelandru jumătate sânge-javră, 6000 de lei — paște murgule iarbă verde! — un câine scump așa dar, scăpat cine știe din ce întâmplare de sub supravegherea stăpânului.

La fel — adică... nu tocmai la fel — cu câinii păzitori de turme. Desigur, ar fi inept să te apuci să împusti câinii de lângă turma ciobanului, sub cuvânt că se găsesc pe un teren unde vânezi, sau pentru că te silesc să iuțești puțin pasul sub amenințarea de a fi înfășcat de fundul pantalonilor. Și în astfel de împrejurări nu pot fi decât aprobați ciobanii cari ar muia puțin oasele domnului așa de iute de pușcă.

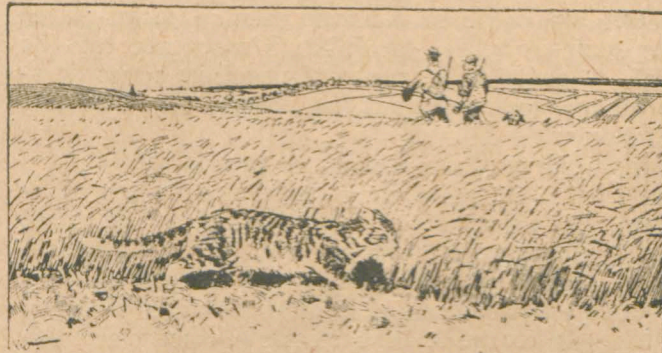
Vine însă întrebarea: până unde un câine este păzitor de turmă? Păzitor de turmă implică, pare-mi-se, să fie pe lângă turmă; evidentă a La Palisse. Căci în definitiv, nu sunt ținut să cunosc semnamentele dela

toți câinii dela toți ciobanii de pe tot teritoriul unde vânezi, și nici nu poartă în coadă bilet că e *păzitor de turmă*, câinele ce-l întâlnești la 5 kilometri de orice stână sau cireadă, gonind de zor la iepuri.

Eu până acum, n'am întâlnit cioban, care întrebat dacă a stărnit ceva iepuri, să nu-mi afirme că în fiecare zi câinii lui gonec câte unul. Și de câte ori n'am văzut, întorcându-se ca o confirmare, un dulău încă plin de păr și snăge pe bot. În asemenea cazuri nu-mi mai rămâne decât să mă șterg eu pe bot — cum se zice — de a mai întâlni vre-un Urechiat.

Dar să lăsăm o clipă pe „păzitorul de turmă“, și să trecem la un alt „păzitor“ tot atât de vigilant.

Când pleacă omul la munca câmpului, își pune plugul, nevasta, copilul, bota cu apă și tolba cu merinde în căruță, iar sub căruță merge Grivei, care va păzi căruța, copilul, bota cu apă și tolba cu merinde până ară sau culeg oamenii păpușoiul. Însă de șapte ori pe zece, Grivei se plictisește sub căruță, și pleacă în explorații: după sezon, azi înghite niște vătui fragezi, mâine se desfată cu un cuib de prepeliță — ouă sau pui —, poimâine gonește în lege, un iepure în toată firea.

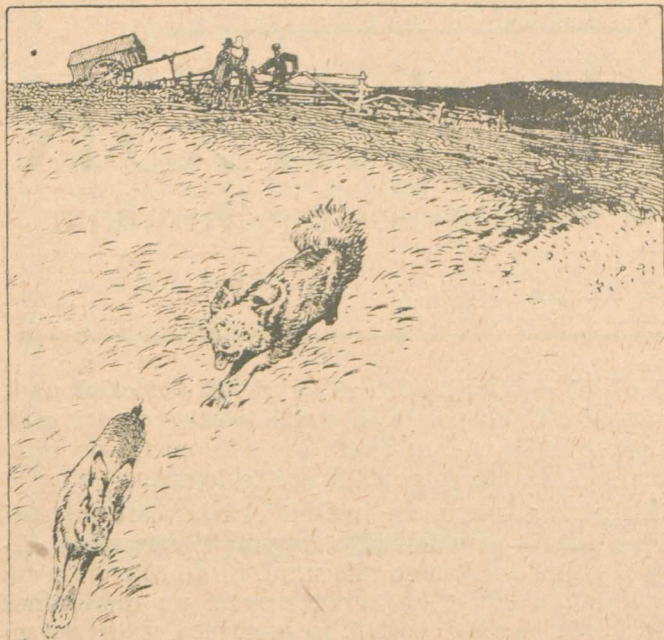

Dacă adăogăm jaful ce-l fac hoinarii propriu ziși, nenorociți de câini fără nici un stăpân, sau stăpân doar nu numele, dela cari nu văd nici odată o bucată de mămăligă, potăi cari cutreeră cât e ziua de lungă câmpul și pădurea, însălbăciți, fricoși, jigăriți, cu — Dacă ne închipuim câți câini sunt la o singură stână, câte căruțe fără Grivei dedesubt sunt numai dintr'un singur sat, ne putem ușor da socoteala câți iepuri, potârniche și prepelițe în minus, reprezintă activitatea lor de „păzitori“.

coada între picioare și nasul la pământ, umblând să-și caute o hrană în care vânatul intră în cea mai largă parte, ajungem, pe teritoriul unei singure comune, la un total din cele mai serioase. Dacă îl întinzi la un județ, îți faci cruce. Și dacă te gândești ce stricăciuni reprezintă pe întreaga țară, îți pui mâinele în cap.

E mai folositor să pui mâna pe pușcă. Nu pretind să plece nimeni la vânătoare de câini, păcatele mele! Dar când ești în câmp, departe de orice locuință, de orice stână sau turmă și te întâlnești cu un amator de

acesta de iepuri — uită-te împrejur: nimeni? Un caruș în plus și un tâlhar mai puțin... Faci un serviciu vânatului — și poate și lui...

Mărturisesc că personal nu ezit să „sărez” de departe și alice mici chiar câte un dulău de-ai lui bade Niculae, baciul.

Am observat că de obicei dulăul lasă iepurile în pace și pleacă cu o nemaipomenită viteză spre casă...

Trec la *pisică*. Cu pisica e în același timp și mai simplu, și mai grav.

E mai simplu, pentru că Legea n'are nici un fel de restricții pentru un motan găsit pe un teren de vânătoare, — și pentrucă, oricât ar fi, dar nu suferă comparație serviciile ce poate aduce un câine față de o pisică. Deci un scrupul mai puțin.

E mai grav, pentrucă trece mult mai neabătută în seamă, fie că tâlhărește noaptea, fie că rar un vânător abia eșit din conac se gândește să-și ia pușca de pe umăr pentru o pisică întâlnită în marginea ceia de lufernă, — e mai grav, pentrucă pagubele aduse de aceste dihănii sunt mai mari încă, decât acele făcute de câinii hoinari.

Prin ipoteză pisica trebuie să prindă șoareci.

Cât timp o sta acasă să se războiască cu șoareci și șuzgani, sau chiar fără să facă nimic decât să toarcă pe vatră, luând pozele cele mai grațioase de lene voluptoasă inspiratoare de poeți — nimic de zis. Dar imediat ce a eșit de-acasă și a intrat numai 50 de metri în câmp — nicio milă. De aci înainte, orice pisică e o pisică sălbatică.

Pisica eșită de-acasă nu cruță nimic din ce-i stă în putință să nu cruțe. Și băgați de seamă că tâlharul e înzestrat pentru distrus mai bine chiar ca vulpea, care cel puțin nu se suie în copaci, fie după pradă, fie ca să scape de vre-un dușman. Pisica, la cel mai mic pericol se cațără în pom — de unde nu mai poate fi dată jos decât cu un foc bun de pușcă.

Tot ce în câmp sau pădure are viață și e slab în același timp, e pradă pentru pisică. Și dacă celelalte animale de pradă omoară ca să-și potolească foamea, pisica adaugă o cruzime în plus, chinuind cu bucurie nenorocita viețuitoare ce i-a căzut sub ghiară, și din care de multe ori nu mănâncă decât o fâșie de carne. Pisica omoară ca să omoare, nu numai ca să-și astâmpere stomacul.

Păsărele folositoare, cuiburi, prepelițe pe ouă, pui de prepeliță, de potârniche, de iepuri — fie ziua, fie noaptea, nimic nu scapă; căci banditul înviersunat ucide indiferent pe lumină sau pe întuneric.

Am auzit spunându-se de îndârjiți partizani ai pisicilor, că dacă pisica e crudă și poficioasă de sânge, nu e vina ei, căci așa a lăsat-o Dumnezeu. — Fără îndoială. Dar nu e un motiv pentrucă Natura a pus venin omorător în colții viperei, să m'apuc să ocrotesc periculosul reptil. De altfel, să te păzească sfântul să intri în gura vreunui avocat pisicesc!

Câte odată, pisica eșită de-acasă disprețuește în curând hrana ce i s'ar putea da; s'a învățat cu cărnuri delicate, svâcnind încă în sânge proaspăt — și nu se mai întoarce. Viața nouă de jaf și tâlhării îi redeșteaptă vechi instincte de libertate și independență, doar adormite după 5000 de ani de trai pe lângă om. Se reîntoarce la viața sălbatică și redevine oaspetele pădurii. De n'ar fi atât de stricătoare ar fi o figură aproape simpatică pe lângă motanul ipocrit care se întoarce acasă cu înfățișare de sfânt prea cuvios — dar cu mustățile încă mânjite de sângele crimelor de peste noapte.

Hotărât: orice pisică întâlnită în depărtare de locuință e o lighioană stricătoare, și din cele mai stricătoare.

Un foc bine pus, chiar două, căci are viața destul de tare, este de datoria vânătorului.

Ajung la *barză*.

Cu toată buna reputație de care se bucură barza, atât în popor cât și pe lângă autorități, cu toată faima ei de pasăre oarecum sacrosanctă, am părerea de rău s'o declar ca făcând parte din banda tâlharilor ordinari.

Știu că sunt apărate de agricultori și de oarecare crez care vrea ca celui ce a omorât o barză să-i cadă iute-iute un bucluc mare pe cap. Mi-aduc aminte că un țaran care mă întovărășea, după ce împușcasem o barză n'a mai vrut nici în ruptul capului să se întoarcă spre casă în căruță cu mine, pretinzând că n'am s'ajung întreg. — Fără comentarii.

Unde ar putea fi discuție e cu agricultorii, cari țin morțiș că barza e folositoare, pentrucă mănâncă șoareci, șerpi și broaște.

Spun drept că nu văd bine — probabil din lipsă de competență — ce mare folos le aduce agricultorilor împușinarea broaștelor? Eu unul, le-am binecuvântat în totdeauna numai gândindu-mă la numărul respectabil de țânțari ce trebuie să înghită pe fiecare zi. Și cum cel mai neimpăcat vrășmaș al vânătorului în baltă e țânțarul, trăiască broasca!

Nu spun, vai de mine, că barza nu prinde pe ici, pe colo câte un șarpe; dar de aci să se generalizeze și să se facă din șarpe hrana obișnuită și de toate zilele, ca pâinea la om, să-mi fie iertat s'o socotesc drept poveste. Pofim de privește D-ta aceste peste o suță de berze, aici pe lunca Neajlovului. Admițând că fiecare barză prinde numai un șarpe pe zi, păi Doamne sfinte, dar n'ar mai pune creștinul piciorul în așa iad, să-l pici cu ceară.

Rămân șoarecii de pe câmp. Fără îndoială că-i va fi plăcând ei berzii chiar șoarecii, dar nici pe departe cum îi plac alte trufandale.

Doi ani de-arândul le-am observat — sunt sute prin

partea locului — concluzia observărilor a fost un continuu exercițiu de tir cu carabina asupra lor. (Exercițiu ce-l recomand chiar vânătorilor superstițioși: nu mi s'a întâmplat nimic).

Prin grânele încă verzi, prin fânețe, în urma cosașilor, peste tot, o întreagă oaste de berze, mergând li-lozofic, atente grave, scrutând pământul pas cu pas... După șoareci? O nu! Dar tot ce este pui sau ou — de vânat sau nu — și până la pui nou născuți de iepure, tot dispăre, dispăre fără chip de scăpare, fără sațiu, în gâtlejul veșnic înfometat al tâlharului sacrosanct.

Anul trecut, împreună cu soldații mei, cari primiseră instrucțiuni, am putut într-o tâneață ce se cosea pentru cai, să las neatinse și cu țarbă împrejur, un număr destul de mare de cuiburi de prepeliță cu clocoțoarele pe ele. Ei bine, după trecerea berzilor cari urmau cosașii n'a mai rămas unul, de leac, fie că aveau ouă, fie că aveau deja pui. Toate silințele atâtor oameni au fost zădărnice de ciocul acestei păsări hrăpărețe, căruia i-am declarat pe loc, un război neimpăcat, și nu-mi simt conștiința de loc încărcată.

Tot ce s'ar putea spune spre descărcarea berzei este

că nu e mereu vătămătoare, ci numai în timpul călătoriei e în stadiu de pui sau ou. Dar tocmai acesta e timpul cel mai critic — și cum să ajungă vânatul mare, dacă îl înghite mic, Dumneaei?

Și mai întreb încă: câți șoareci fac un cuib de potârniche nimicite?

Fără discuție, barza trebuie pusă în rând cu coțofenele și alte păsări stricătoare, cari n'ar trebui să treacă în bătaia puștii unui vânător dornic de ocrotirea vânatului, fără să le trimeată, în chip de veșnică pomenire, un foc de pușcă. Știu că cu o floare nu se face primăvară — dar cel puțin, dacă nu curge tot pică...

Câteva cartușe mai mult și câțiva tâlhari mai puțin.

Sunt cartușe cu folos.

Căpitan C. Rosetti-Bălănescu

Dădilor, 1922.

N. R. — Din principiu n'avem obiceiul să relevăm — și mai puțin să răspundem — ineptiilor debitate în materie de vânătoare de toți nechemafii. Ni se oferă însă aci prilejul de a ne reaminti de ironia estimo deslănțuită la unii „vânători” când au aflat de introducerea în Legea Vânătoarei a unui sistem experimentat cu succes în țările din Apus.

Întreg pasajul relativ la câinii hoinari, din articolul atât de documentat al d-lui Căp. Rosetti-Bălănescu, ar fi putut servi drept o admirabilă expunere de motive la ante-proiectul Legei Vânătoarei, care preconiza întrebuintarea jujeului pentru câinii păzitori de turme etc.

Il recomandăm spre citire ignoranților adversari ai acestui sistem, de mult vulgarizat în streinătate, unde îl cunosc și-l întrebuintează cei mai umili țărani și dăm ca dovadă și câte-va ilustrații ale celebrului pictor de animale K. Wagner, pe care le extragem din lucrarea cunoscută a lui F. von Raesfeld: „Die Hege in der freien Wildbahn”.

MEDICINA CANINĂ

JIGODIA

de Prof. Dr. G. Udriski

Jigodia, jigăria, boala câinilor tineri, pe care germanii o numesc: *Staupe*, *Sucht*, englezii: *Distemper*, italienii: *Cimarro*, spaniolii: *Reuma*, este fără îndoială cea mai grozavă boală a câinilor, prin diferitele ei manifestări, contagiozitatea și complicațiunile ei.

Este cunoscută din timpurile cele mai vechi. Semnalată de Virgil, Aristot, a fost bine descrisă în 1760 de Duhamel, Andonin în Franța.

Englezii pretind că boala le-a venit din Franța către anul 1769.

În Rusia nu a fost cunoscută decât în anul 1780. Având în vedere că boala atinge câinele, pisica, lupul, vulpea, chacalul și chiar hiena, nu ne putem îndoi că această boală exista cu mult înainte.

S'au semnalat adevărate epizotii de Jigodie în Franța în anii 1762, 1763, 1764, 1769, 1770, 1819.

La pisici boala a făcut ravagii în anii 1779 — 1780.

Simptomele. — Animalele cele mai predispuse sunt de rasă nobilă, importate, tinere, câteva luni, uneori boala apare chiar la câinii care sug încă.

Primele simptome sunt puțină tristete, câinele urmează pe stăpânul său cu oare care nesiguranță, apetitul scade, e capricios; se joacă mai puțin, ochii sunt mai injectați, (mai roșii) o secrețiune la început mucoasă apoi purulentă se observă la ochi și la nas; nasul e cald și uscat. Are setea mare, febră mare, pulsul accelerat, constipație.

O tuse uscată, repetată, care se mărește uneori până a deveni constantă și foarte obositoare, cu sfortări inutile pentru a vomita.

Unii bolnavi se vindecă fără a avea tuse de loc. De obicei însă răul se agravează: slăbiciunea devine mare, temperatura corpului este alternată, capul în jos, tusea devine mai groasă, aproape continuă. Din gură și pe nări se scurge o mucositate albă, apoi cenușie care se îngroașe, devine galbenă-verzue, purulentă, astupă narile, jenează respirația, atunci respirând animalul e silit să ție gura căscată.

Ochii foarte injectați, conjunctivele acoperite cu o materie cenușie-verzue. La percuție, zone de submatitale, matitale; la ascultație raluri, altele ori micșorarea zgomotului respirator.

Alte ori animalul are greață, vărsături, apetitul capricios, diaree, dizenterie; seara totdeauna este o agravare a maladiei.

Pe pielea regiunii abdominale inferioare, pe fața internă a coapselor se pot observa niște bube (pustule) sau pete roșietice, asemănătoare cu vărsatul, care după o evoluție de 4 — 6 zile se sparg și lasă să iasă o materie citrină, apoi se formează niște cruste care cad încetul cu încetul. Aceasta este forma cutanată a boalei. Până aci am descris trei forme: pe aparatul respirator (strămt, tusă), pe aparatul digestiv: greață, vărsături, diaree, desinterie și pe piele, cu așa zisul exantem pustulos sau vărsat.

Dacă starea bolnavului nu se ameliorează, slăbirea se mărește, el în mers se clatină și nu se poate ține pe trenul posterior. Ochiul se duc în fundul capului, mușchii se atrofiează, uneori se observă ulcerări pe cornee, apetitul complet dispărut, o diaree intensă și rău mirositoare, din gură se scurge o salivă lipicioasă, mirositoare. Pulsul accelerat, foarte neregulat, animalele ca stupefiate, nu mai reacționează la nimic, și după câte-va zile mor.

Dacă maladia merge spre vindecare, se vede diminuând succesiv intensitatea simptomelor; apetitul revine (un semn foarte bun în prognosticul acestei boale), și cu el vigoarea și veselia animalului; materia care se scurge din nas și ochi, devine albicioasă și se împuținează. Somnul este mai calm și dispar contracțiunile musculare care se observau din când în când fie la cap, fie la membre, fie la tot corpul.

Complicațiuni. — Maladia nu are totdeauna mersul și simptomele pe care le-am descris: catarul cronic, bronșita capilară, pneumonia și pleurezia vin să complice starea animalului.

O respirație accelerată, o sensibilitate mare a pereților toracici, o scurgere de materie purulentă prin gură și prin nas. Ochiul se duc în fundul capului, apoi apar alte complicațiuni ca diaree, disenterie, convulsii.

O altă complicațiune destul de frecventă este iritațiunea mucoasei gastro-intestinale, vărsături, diaree, abdomenul sensibil, supt, setea mărită, scremete cu aruncarea prin anus a puține escremente lichide, galbene amestecate cu strii de sânge.

Gura are o odoare respingătoare, mucoasa bucală cu pete violacee.

Uneori se observă odată cu gastre-enterita și fenomene de *Icter* (gălbinare). Ochiul sunt câte odată grav atinși; se observă o adevărată oftalmie specifică; ulcerăriunile corneei și chiar perforația ei.

Către finitul boalei survin câte odată niște convulsii epileptiforme. Alte ori o ușoară clatinare a trenului posterior, o nesiguranță în mers (paresie, paraplegie, paralisie).

La animalele deja epuizate prin boală, convulsiumile sunt mai puțin violente, ele se traduc prin multe mișcări slabe a maxilarelor, însoțite de niște țipete, niște mișcări tetanice a corpului clinotant și membrilor.

Animalul sfârșește prin a cădea într-o stare pe prostrăție completă.

În sfârșit se semnalează deseori, în timpul boalei, niște contracțiuni în părțile cele mai variate ale corpului. Aceste contracțiuni așa zise *clonice*, rămân pentru multă vreme sau chiar pentru toată viața animalului, constituind *Chorea* sau *Paralisia agitantă*, terminațiune nervoasă compatibilă cu un bun apetit, vioiciune și care poate persista toată viața animalului.

Mersul, durata și terminările. — Boala nu merge în general prea repede. Când este un simplu guturai, în 10 zile poate fi vindecată.

În alte cazuri ea durează între 20 — 40 zile; dacă sunt complicațiuni nervoase boala durează luni și chiar ani.

Terminarea este uneori defavorabilă când boala este

gravă, când se complică cu bronchita capilară, pneumonia, gastro-enterită sau fenomene nervoase.

Adeesea animalul păstrează multă vreme o infirmitate: *el pierde mirosul* devine *surd* sau *orb*, păstrează oare care slăbiciune a trenului posterior, un catar intestinal sau auricular.

Prognosticul este totdeauna nesigur, depinde de gradul de gravitate al boalei, localizare, complicațiuni; în general Jigodia trebuie a fi considerată ca cea mai gravă maladie a câinilor și cu atât mai periculoasă cu cât atinge animalele de rasă fină, importate, și la vârsta între 3—8 luni.

Este gravă la animalele debile, acelea care se nutresc prost. Conservarea apetitului în cursul boalei este un semn favorabil.

Cauza boalei este totdeauna contagiunea. Contactul câinilor sănătoși cu cei bolnavi, aducerea microbilor cu haine, încălțăminte, este dese ori cauza reală a boalei.

Nu este un sezon special în care apare boala. Nu toți câinii trebuie să aibă boala. Odată boala avută, animalul capătă imunitate pentru contagiunile ulterioare. Credința populară, că oasele sau carnea ar produce boale de ochi și Jigodia, nu este adevărată. Animalul fiind un carnivor, se va hrăni cu carne de 2 — 3 ori pe săptămână.

Tratamentul. — Ca mijloc preventiv cel mai bun este de a nu lăsa animalul liber pe stradă, în contact cu un câine străin, căci pe lângă Jigodie el poate ușor și dese ori fi mușcat de un câine turbat.

Dacă la un prieten vânător sau amator de câini am văzut și mângâiat un câine bolnav de Jigodie și ne-am întors acasă la câinii noștri fără să ne fi spălat bine pe mâini, putem lesne transmite boala.

Cel mai bun tratament este fără îndoială cel simptomatic.

Se va așeza animalul într'un loc călduros și uscat. Dacă are simptome din partea aparatului respirator, se va aplica animalului un sinapism subt piept (100 — 200 grame făină de muștar, amestecată cu apă caldă, cu consistența unei mămăligi moale, întinsă pe o bucată de pânză de 15 — 25 c. m. lungime pe 10 — 15, lățime, după talia animalului, aplicată direct pe păr, menținut printr'o bandă de tifon 15 — 20 minute este un mijloc energetic și eficient. Se poate înlocui sinapismul printr'o injecție cu esență de terbenin rectificată un c. m. c. făcută la capul pieptului.

Limonada rece, făcută cu lămâie, în cazuri de vărsături, (3 — 4 linguri pe zi), este indicată. Când este diaree și cu strii de sânge, câte-va picături de t-ră Davila într'o lingură cu ceai cald dă bune rezultate. T-ra de opiu (X — XX picături) în puțină zeamă de orez, la care s'a adăugat puțină scrobeală se poate iarăși întrebuința cu folos.

Când există tusă o poțiune compusă astfel: Infus. sp. Pectoral 150 grame din 6 grame, la care se adaugă un gram Benzoat de sodiu, Alcoolatură de Aconit 2 grame, sirop Polygale, sirop tolutan și sirop Belladonna, din fiecare câte 25 grame, toate amestecate și din care se va da 3—4 linguri pe zi.

Când există diaree și tusă un gram de pulbere Dover divizat în IV pachete date în timp de 24 ore, în puțin ceai sau cafea neagră, dă bune rezultate.

Ca tonic se recomandă următoarea poțiune: Extr. China moale un gram. Poțiunea Tadd 100 grame din care se va da 2 linguri *de desert* pe zi; în plus se poate administra 1 — 2 linguri de cafea neagră cu zahăr și puțin cognac.

Injecțiunile cu Neo-salvarsan, intravenoase au dat multe vindecări.

Ochii și nările vor fi de mai multe ori pe zi spălați cu ceai de mușetel și acid boric căldicel.

Dacă secrețiunea este abundentă și consistentă se poate întrebuița spălături și instalații cu o soluție de Protargol ¼% sau cu soluție de sublimat corosiv 1 : 10000. Când există ulcerăriuni pe cornee, după ce s'a șters bine ochiul de secrețiuni, se poate aplica pe ulcer o pomadă cu Calomel sau Precipitat galben de mercur 0,10 : 10.

În caz de complicațiuni nervoase se poate da la interior: T-ra China, t-ra Nucă Vomică părți egale și din acest amestec X — XX picături pe zi, după talia animalului, într'o lingură de ceai sau lapte cu zahăr. Injecțiunile sub-cutanate cu ½ — 1 miligram pe zi de strichnină sulfurică s'au arătat cu un deosebit succes în paralisii. Asemenea curenții electricei.

Injecțiunile de Electrargol în unele cazuri, considerate ca foarte grave, au adus vindecarea animalelor.

În cazuri de diaree profuse cu debilitate mare a organismului, injecțiunile cu ser artificial sunt recomandate.

Ca alimentație laptele (când nu există diaree) carnea, orezul, macaroanele, supa de legume cu pâine, cafeaua cu lapte, ceaiul, trebuie să fie alternate și date în cantități mici și mai des (4 ori pe zi).

Nu se va face baie animalelor.

Dacă sunt prea murdare se vor șterge seara cu un burete sau vată imbibată în apă la care se va adăuga puțin spirit rafinat sau la căminii de apartament puțină apă de cologne.

Arsurile cu un fier sau cu cleștele înroșit nu au nici un sens, asemenea punerea în apa de băut a unui baston de pucioasă.

Paturile și locul unde a zăcut un animal vor fi spălate și desinfectate.

Diferitele preparate străine ca: Ciproștil, Cynophil, Novar, etc., etc., ca fiind specifice în tratarea Jigodiei, sunt departe de a avea acea reputațiune.

Prof. UDRISKI

Facultatea de Medicină Veterinară

Chestiuni tehnice și balistice

DESPRE PULBERE

de colonel G. V. STEREA

Găsindu-ne într'o epocă, în care armele de vânat se procură cu multă greutate și cu mari sacrificii bănești — prin urmare reduși a ne servi de armele ce am putut scăpa de urmărire războiului — arme pe cari le cunoaștem și le-am întrebuițat, las totuși acest capitol al armelor pentru altă dată și rog în acelaș timp pe cititori că, dacă asupra sistemului sau calităților armelor ce posedă au oarecari nedumeriri, să mi le ceară prin *Revista Vânătorilor*, către redacția căreia m'am angajat a-i da articole tehnice.

Mă voi ocupa deci astăzi de partea cea mai variată a chestiunii ce se referă la vânătoare în timpurile actuale, adică de pulbere și de plumb, în raport cu armele ce sunt în mânele colegilor noștri dela U. G. V. R.

Aceste două articole vânătoarești, pulberea și plumbul, în alte țări ca Anglia și Franța, n'au nici o importanță pentru vânător, sau mai bine zis studiul lor nu-i dă nici o preocupare, pentrucă fiecare își cumpără cartușe: pentru porumbei, pentru prepelițe, pentru vânat cu sbor iute, pentru jivinele sălbatice, epuri, etc., la cererea căroro armurierul ce i le vinde îl întreabă ce fel de armă are (grea, ușoară, lisă sau choke).

În acest fel el capătă încercătura cu cartușul cel mai convenabil armei sale, fără a-și impune nici o cunoștință tehnică.

În țara noastră, de vânătoare democratică și de multe ori banală, o specializare a cartușelor ca cea din Anglia sau Franța, este imposibilă. Fiecare vânător întrebuițează cartușele ce crede că-s mai bune, sau care convin pungei sale, — iar judecarea efectelor balistice a pulberii sau plumbului întrebuițat, îl judecă și-l deduce după mărimea piesei împușcate (lup, vulpe, iepure etc.) și după tăria (rezistența) vânatului. Numai între aceste 2 limite se judecă în majoritatea cazurilor

la noi eficacitatea pulberii, și superioritatea plumbului.

Aceste considerațiuni, m'au hotărit să încep articolele mele în „*Revista Vânătorilor*“, cu ceva cunoștințe despre pulberile utilizate azi de vânători.

PULBERILE PYROXYLATE

Nu voi abuza de răbdarea d-tră iubiți lectori, plictisindu-vă cu compoziția pulberilor, fabricarea lor și procesele tehnice ce decurg din fabricarea pulberilor pyroxylate; din contră, voiu insista asupra oarecăror părți practice cu referire la întrebuițarea lor.

Așa bunăoară, voi să reamintesc principalele cauze cari pentru noi vânătorii, aduc variațiuni în efectele balistice a pulberilor nitrate, cum sunt pulberile de vânat fără fum și cari fac că putem avea lovituri slabe sau de nul efect, atunci când adresa de bun vânător nu ne lipsește.

Ele sunt două :

a) Vechimea pulberii, care face ca să-și schimbe proprietățile;

b) Diferența în elezajul țevelor.

ASUPRA VECHIMEI (BATRĂNEȚEI) PULBERILOR NITRATE

Dacă ne reamintim de teribila catastrofă dela Iena din 1912, datorită pulberilor de război cu bază de nitroceluloză, care este și baza pulberilor pyroxylate (fără fum) de vânat, cum și de recentele sinistre dela fortul Cățelu și celelalte depozite militare din țară, putem spune că, noile noastre pulbere fără fum au în ele un fel de viață, cari oricât am zice că suntem în cunoștința lor, ne lasă totdeauna în nesiguranță, din punct de vedere al *duratei, conservării și efectelor stronii* ce putem aștepta dela ele, atunci când au îmbătrânit (s'au învechit prin timp sau rea conservare).

Căzându-mi în mână instrucțiunile câtorva pulberării moderne străine, am văzut că statele respective, recomandă antrepozitelor contribuțiunilor directe, ca pulberile de vânat cu bază de coton-nitrat (nitroceluloză), să nu se țină depozitate decât cel mult trei ani, după cari sunt obligate să le verse la depozitele armatei, afară din orașe.

De altă parte, citind procesele verbale de recepții am văzut că comisiunile stabilesc, că pulberile pyroxylate

de vânat sunt garantate ca stabilite pe 6—9 ani, după felul tipului de pulbere.

Fiecare din d-tră, iubii lectori, luând cunoștință de aceste două măsuri de siguranță oficiale, puteți trage concluziile pe cari le voi rezuma și eu mai jos, la cari voi adăuga atât experiențele cum și cunoștințele ce am căpătat în cei 5 ani de carieră petrecuți la Pyrotechnia Armatei, unde am încercat multe feluri de pulberi nitate, conchizând:

Vechimea (bătrânețea) pulberilor pyroxylate, nu numai că nu le ia nimic din vivacitatea și puterea lor, dar le mărește sensibilitatea, făcându-le ceva mai vii și mai brizante.

De aceia se impune, ca atunci când întrebuințăm o pulbere fără fum a cărei vechime a trecut de trei ani, sau care deși proaspătă, dar a fost păstrată la un loc prea umed sau prea călduros, să se micșoreze încărcătura cu cel puțin două decigrame, pentru armă normală bine conservată, și cu 4 decigrame pentru armele de vânat cu rezistență micșorată prin multă întrebuințare.

Cu privire la pulberile fără fum învechite, voi să atrag atenția asupra unei mari greșeli, ce personal am recunoscut-o la mulți vânători, greșală care periclitează atât arma cât și viața. Iată de ce este vorba:

Crezându-se, în mod eronat, că prin învechire, toate pulberile fără fum, sau numai anumite fabricațiuni, pierd din puterea lor, nu numai că mărește încărcătura normală, dar pun deasupra capsei (sub încărcătura de pulbere), ori pulbere neagră, ori o pulbere pyroxylată mai proaspătă.

Printr'o astfel de procedare, pe lângă puterea brizantă (de sfărâmare sau de presiune) mărită prin vechime ori rea conservare, se mai adaugă puterea noii pulbere de amorșaj, cât și sporirea mai mult a puterii de expansiune a încărcăturii, datorită felului punerii focului (prin o pulbere mai vie ca fulmicotonul din capsă).

Indoindu-se sau întreindu-se astfel puterea pulberii de încărcare, se periclitează atât rezistența țevii cât și persoana trăgătorului.

Spre mai multă convingere, reamintesc instrucțiunile engleze și franceze, aceste din urmă date armurierilor în 1908 și 1910 de către comisiunea de „Poudres et Salpêtres”, prin care recomanda că pentru confecționarea cartușelor de vânat cu pulberile EC₂, T₁, J₂, M₁, Balistită, Müllerită etc., să se pună pentru pulberile mai noi ca trei ani încărcătura arătată pe cutii, — iar pentru cele mai vechi sau rău conservate, să se scadă 2—3 decigrame, de oarece numai astfel se va obține viteza și presiunea prevăzută de comisie, pentru fiecare din ele.

În consecință, — ori trecerea timpului de trei ani, ori o rea păstrare, îmbătrânește normal sau prematur orice pulbere fără fum.

Pentru a preveni sau micșora cauzele învechirii normale ori premature a unei pulberi nitate de vânat sau de război, trebuie să cunoaștem cauzele cari le produc.

Acestea sunt trei: 1) Căldura; 2) Umiditate; 3) Eliminarea în ceață a slabelor cantități de disolvant (etherul, alcoolul, acetonele etc.).

Căldura și umiditatea, influențează asupra stabilității chimice a nitrocelulozei, ușurând transformarea ei în compuși acizi, cu care ocazie dispare disolvantul, modificând ceea ce numim „stabilitatea balistică a pulberii” și făcând-o să devină mai vivace și mai brizantă.

Conchidem dar, că orice pulbere pyroxylată (nitrată) se poate păstra bine într'un loc uscat, — la o temperatură mijlocie (sub 30 grade centigrade), — într'o

cutie metalică bine vernizată și perfect închisă, — umplută cu pulbere pe cât posibil (ca să nu aibă gol în interiorul cutiei).

Orice pulbere astfel păstrată durează 7—8 ani, — bineînțeles, încărcând cu doza normală în primii trei ani, și cu scăderea arătată, în anii următori.

Pulberea pusă în tuburi (cartușe) cu întărire metalică, se conservă în foarte bune condiții (ca și în cutia metalică plină și bine închisă), ferindu-le de prea mare căldură ori de umezeală și având grijă ca, la o confecționare (încărcarea tubului), să se așeze peste pulbere o rondelă de carton cât mai deasă (carton lustruit), care să o ferească de contactul cu grăsimea animală și cu aerul din bura de păslă, contact care dă naștere unor alte procese chimice, foarte importante, cari alterează calitățile ei balistice, deci bătaia și puterea de pătrundere.

Tuburile simple de carton (fără întărire metalică) atunci când se încarcă cu pulberi nitate (fără fum) sunt bune la prepelițe (pe timpul sezonului lor) și cel mult până la căderea sitarilor din toamnă — cel mult din primăvară. De acolo înainte, nu se mai poate conta pe o bună lovitură.

În numărul viitor, voi urma cu influența alezajului asupra puterii pulberii, deci asupra unor bune condiții de tir.

Colonel Sterea

Din vânătorile mele

O vânătoare norocoasă

Ne adunasem vre-o câțiva mincinoși (pardon... vânători), într'una din seriile începutului unei primăveri, la *randevuul* nostru obișnuit.

Măi Tigane, nu mergi mâne cu mine la sitari? (Era cam tuciuriu băetul și noi din simpatie, îl botezasem după culoare; — de altfel, camarad excelent, spiritual și iubit de toată lumea vânătorească).

Merg, Nene Săgăstică, cum să nu merg!... Da, unde?...?

Unde?... la sitari!... Tu nu știi că sitarul trăește în pădure și că primăvara, îl găsești la tufă... roșie.

Scurt!... Măne băete, la ora 6 și jumătate să fii prezent, în restaurantul gării de nord.

Păi trebuie să-mi fac cartușe, păiii... mai pot invita încă 2 persoane?

Nu umbla cu mosturi, te-am priceput!... ia mai lasă persoanele la o parte. Ti-a scăpat vorba... să nu dea dracu să ți-o mănânci, cum ți-ai mâncat biserică.

Aici! Nene Săgăstică.

Să instalase Tigănașu, tocma 'n capu mesei, c'o mâ-

nă mângâia pe *Dorsca* și cu alta își ducea *Swarful* la gură.

Bravo băete, așa te vreau. Acum văd că ai sânge... nobil, te-ai ținut de vorbă și-ai salvat *construcția*.

Bine, bine... Nene Săgăstică, toate bune, da... unde mergem? Ai ceva bun, ți-a scris de undeva? Nu-i vorba, știu eu, că d-ta, nu te duci așa *brambura*... îți ai locurile d-tale!...

Citește *Țigănașule*, vezi... carta poștală închisă, dela Stan Părlitul din *Dragodana* (căruțașul nostru), ascultă: *sitarii cât lumea veniți boierilor sboară ca ciorile băetu pădurarului aduceți halice de epuri cartușe 16.*

Ei ce mai zici?

Dacă le-o arătam aseară, te pomeneai acu cu 20!

Găești!... 2 minute.

Sânt mulți Stănică puiule, sânt?

Ca *ciorile*, boierilor; i-am văzut eu cu ochii, ieri dimineață când m'am dus după cai, în poiana „Popii”, sburau din marginea poenii către pădurea mare.

Alaltăsară, am adus la gară pe Cuconu Mișu, cu prietenii d-sale, aveau vr'o 200, dacă nu și mai bine. Ptru... Ptru... murga!...

Dați-vă jos boierilor, aicea sânt sitarii... luați-o pe părău tot înainte până la pădurea mare, că eu mă răpăd în sat, să iau un braț de fân la cai și vă ies înainte la colțu pădurei.

Ia-o tu Țigane pe partea stângă și eu pe dincoace. Miroase al dracului a sitarii!...

... — Ploicica de as'noapte, — mare lucru să nu fi turnat vr'un *pasaj*. Am mai dat eu odată într'o toamnă, de ei, cu Nenea Pârjolescu și cu răposatu Ignătescu!... Ce mai pomană!...

Abia făcusem vr'o 20 de pași (ieră un desis de tufă roșie cu mărăcini de-ți scotea ochii la fie-care pas) când, aud... *bang*... aport, adă aici *Dorsca*, *früumoos*...

L'ai luat?

Luat... luat!

Noroc, *dă'l dă barbă*. (Măi al dracului Țiganu, *l'o halit*, (ziceam în gând).

Bang... bang...

L'ai luat?

Luat... luat!

Pireai al dracului de Țigan, da norocos mai ești. (tot în gând).

Bang... Aport... Nero, adă aici *früumoos*, așa băete, nu strânge... lasă!.. biciu!

L'ai luat Nene Săgăstică?

Ba bine că nu!

Noroc și altu în loc!

Ba să te ia dracu Țigane, nu știi că nu se zice *noroc* la vânătoare?

Daia ți-am zis, că mi-ai zis...

Mai fac vr'o zece pași și... bang!... bang!...

Păzește Țigane că-ți rupe pălăria.

N'ai grijă, Nene Săgăstică, știe el, unde-i Primăria! Cheamă'l îndărăt și pune-i timbru. Da cum l'ai greșit Nene Săgăstică?

Du-te la Naiba, mi-ai zis: *noroc!*

Până 'n capu pădurei, am mers aproape 2 ceasuri și am tras peste 40 de focuri amândoi.

Câți ai Țigane?

Opt la geantă și 12 la... Primărie.

Eu am șapte și nouă la... subprefectură.

Fie, Nene Săgăstică, dacă ne-o merge tot așa până diseară, îi băgăm în draci pe cei de la Societate. Când or auzi de isprava noastră, să știi că *Nae*, ne cere escluderea... că n'ai arătat cartea poștală. La drept vorbind, d-ta, Maestru, să-i tragi pe sfoară, să-i trimiți primăvara la baltă și toamna la munte? Asta nu se facel... Să știi că am să iau cuvântul la adunarea generală....

Dacă ai să fii secretar... n'ai să poți vorbi și scri tot odată!...

Până la adunarea generală, hai la căruță că 'mi vâjâe urechile de foamă. Dacă nu mă 'neurcau sifarii, eră s'o șlerg de mult la căruță.

După masă, ne-am mai odihnit puțin și am luat-o din nou la picior...

Să ne despărțim Țigane... Tu ia-o spre Valea Boului și eu spre deal... ne întâlnim la pod.

Bagă samă să nu tragi spre mine, că sunt îmbrăcat subțire.

Bang... bang... schelălău, schelălău...

Milai pișcat pe *Dorsca*, Nene Săgăstică, trage mai sus că mă cureți.

Unge-o cu untură de sitar, că-i trece.

Până la Pod, am mai tras vr'o 20 de focuri amândoi.

Câți ai Țigane?

Șaase...

Eu am opt și cu *Dorsca* nouă.

Ai atins-o la picior Nene Săgăstică, mă duc mâne cu ea la Doctorul Udryschi, ai să-i plătești vizita și doctoriile.

Douăzeci și nouă de sitari... Măi Țigane să știi că ne-am dus pe copcă... să-ți tacă *pliscu* că te fură sfântu.

D'apoi când o auzi *Dombrovski*!

El ca el...

Ce are aface, Nene Săgăstică... Nu sunt și eu liber să mă duc măcar odată pe an la vânătoare c'un prieten?

Bine că ne-am mai văzut odată 'n tren.

Ne-a pârilit urât Stănică. Părlitu — auzi tu, 200 de lei de la 10 până la 5. Mai scump ca birjarii din București.

Da cele 16 cartușe nu le socotești!?

Scump, scump... da face, *douăzeci și nouă de sitari*!. Cu chilipiruri d'astea nu ne mai întâlnim noi cât vom trăi.

Ia ascultă Nene Săgăstică, scoate sitarii din geantă și dăi incoace să facem un *buchet*, macar în tren să ne laudăm și noi, dacă nu'mi dai voie să mă *fălesc* la București.

Scoate-i tu p'ai tăi și te laudă... *c'asa ți-i neamă*.

Păi... cu ce să mă laud?

Cu frunze de tufă roșie!

Da ce crezi că eu am frunze 'n geantă?

Frunze Țigane, ca și... MINE!

In câte-i azi, Nene Săgăstică?

I-iu Aprilie, dragă Țigane.

SAGASTA BĂLĂNESCU

OFICIALE

Direcția Vânătoarei a trimis următoarea circulară tuturor inspectorilor din țară:

Domnule Inspector,

Până la apariția regulamentului legii pentru protecția vânatului în care se va specifica în mod detaliat modul de aplicare al acestei legi, precum și atribuțiile personalului însărcinat cu aplicarea ei, avem onoare a vă indica câte-va puncte din atribuțiunile Dv., pe care vă rugăm a căuta să fie executate cu cea mai mare strictețe.

1) Controlul aplicării legii pentru protecția vânatului din punct de vedere polițienesc.

În acest scop veți ține în evidență pe toți vânătorii din județul dv. și veți căuta ca toți să fie în regulă cu plata taxelor pentru permisele de vânătoare, de port-armă și plata taxei pentru câini de vânătoare conform art. 36 și următorii din lege.

Vă rugăm a lua măsuri pentru darea în judecată a acelor ce nu vor fi în regulă, iar copie după procesele verbale dresate să le înaintați Ministerului, cu arătarea No. adresei și Judecătoria unde au fost înaintate, pentru a putea urmări soluțiunea proceselor.

Păzitori publici de vânat vă sunt un auxiliar prețios în această chestiune și vă rugăm a vă adresa lor când aveți informațiuni că în raza de atribuțiuni legea nu se aplică, dacă nu veți avea concursul lor vă rugăm a ne comunica pentru a lua măsuri de revocare.

Vânătoarea cu ogari este oprită cu desăvârșire conform art. 30, vă atragem în mod deosebit atențiunea asupra acestui punct, ogarii devenind o calamitate în toate județele de câmp și vă rugăm stăruitor a depune toată activitatea Dv. pentru stărpirea vânătoarei cu ogari.

În acest scop veți da în judecată la Judecătoria de Ocol respectivă, proprietarul ogarului, pentru a fi pedepsit în conformitate cu art. 38 din lege, cerând în tot cazul să se ordone distrugerea ogarilor pe baza legii.

Pentru a se ușura luarea măsurilor necesare vă facem cunoscut că am dat ordin tuturor Prefecturilor din țară ca să oblige pe Primari să întocmească și să trimită tablourile prevăzute de art. 60 din lege, fiind decizi și a aplica Primarilor cari nu se vor conforma, amenzile prevăzute de acel articol. Vă rugăm a stăru și Dv. la Prefectura locală pentru executarea acestui ordin în termen de 15 zile, comunicându-ne mersul executării lui.

2) A controla aplicarea legii din punct de vedere administrativ, adică: a supraveghea îndeplinirea de către Primari, a dispozițiunilor legii relativ la arendarea teritoriilor comunale, de vânătoare, la întocmirea tablourilor prevăzute de art. 60 din lege, iar în caz de neexecutare să comunicați Ministerului pentru a se aplica Primarilor amenzile prevăzute de art. 61.

3) A supraveghea ca arendașii drepturilor de vânătoare pe teritoriile comunale să execute dispozițiunile contractuale publicate în „Monitorul Oficial” No. 6 din 7 Aprilie 1922, raportându-ne în caz de neexecutare.

Pentru executarea acestor măsuri, vă rugăm a lua contact cu Prefectura județului, raportându-ne dacă nu vi se dă sprijinul necesar.

4) În cazul când în Județul Dv. s'a împușinat vr'un soi de vânat sau tinde să dispară, puteți cere dela Minister ca pe baza art. 34 să se oprească vânarea lui pe un timp limitat.

5) În baza art. 66 veți aduce la cunoștință păzitori-

lor publici de vânat numiți de Minister în circumscripția Dv. ca dela Noembrie și în fiecare lună să vă comunice regulat: a) starea vânatului, b) delictele constatate, c) rezultatele obținute etc.

6) Să stăruiti ca în localitățile unde sunt mai mulți vânători să se constituie în societăți conform art. 71 și 72 pentruca pe această cale a stărpi braconajul

7) Să căutați ca terenurile de vânătoare ale comunelor să fie arendate, fie prin licitație publică, fie prin bună învoială, pentru ca arendașul să fie obligat a face o pază efectivă a acelor terenuri.

8) În localitățile unde Dv. vă e greu a vă transporta, fie din cauza dificultăților de transport, sau că nu aveți dese ocaziuni de a vă duce, o parte din aceste atribuțiuni, puteți a le încredința paznicilor Dv. din aceea localitate, putând recurge și la oficiul jandarmilor pentru dresare de acte.

Cunoscând dragostea ce și Dv. o purtați pentru vânătoare, nu ne îndoim de concursul prețios ce ni-l veți da, pentru ca noi toți să putem aplica legea și pe această cale să îndreptăm starea de astăzi a vânatului, făcând din el o avuție națională.

Orice dificultăți veți întâmpina la executarea legii și orice greutăți vi s'ar face de diferitele autorități, vă rugăm a mi le aduce la cunoștință pentru a lua măsurile convenite.

p. Ministru (ss) *D. Gh. Nedici.*

p. Director (ss) *V. I. Gorciu.*

No. 73769 din 4 Noembrie 1922.

Bucătăria Vânătorului

V'am promis în numărul trecut să vă mai dau o rețetă relativă la potârnică. Sper că ați ascultat de sfatul meu și ați păstrat bine atârinate potârnicile mai bătrâioare, astfel că acum sunt tocmai la punct, pentru a fi gătite „à la Chipolata”.

Nici eu nu cunoscteam acest mod de preparare, pe care l'am aflat acum în urmă și-l apreciez foarte mult. La început, mărturisesc, că m'am cam temut de acest fel de bucate, închipuindu-mi că abundența condimentelor ar putea oarecum strica gustul vânatului. M'am înșelat. Așa dar iată:

Tăiați potârnicile ca puiul de găină, după toate regulile artei. Tăiați slănină în bucățele mărunte și prăjiți ambele în unt. Când s'au rumenit bine, scoateți din cratiță partea solidă; aruncați înăuntru puțină făină și faceți astfel o prăjeală, pe care vă rog s'o diluați cu jumătate vin alb vechiu și jumătate bulion de carne. Acum a sosit momentul să puneți la loc potârnicile, slăcina, întovărășite de ceapă mititică, de cârnați mărunți (așa numitele șipolata), de ciuperci — pe cât se poate neotrivite — toate bine proporționate, mirodenii, sare și piper. Lăsați să fiarbă până scade. Luați surplusul de grăsime. Serviți acest fel delicios în mod artistic, înconjurând acest „ragoût” cu crutoane rotunde, bine rumenite.

Puneți să vă aducă din pivniță o sticlă de vin vechiu de viță de Bordeaux ca să țineți bine isonul la această delicioasă mâncare și beți în sănătatea autorului.

Andrei Gastronomul

INFORMAȚIUNI

Pentru înlăturarea oricărei confuzii, rugăm pe cititorii revistei și pe membrii Uniunii a trimite orice corespondență sau mandate pe adresa N. RACOTTA vice-președintele U. G. a V. din R., BUCUREȘTI, B-DUL CAROL No. 30.

* * *

Consiliul Permanent al Vânătoarei în ședința dela 4 Sept. 1922, la care au luat parte d-nii: N. Racottă, G-ral Racoviță, iar din partea Ministerului d-l Inspector g-l Gh. Nedici și d-l N. Săulescu, Director, a aprobat următoarele cereri:

1) *D-lui Th. Ramul Popescu*, arendarea: Riverul Goul și Bistra dela Sebeșul-sășesc.

2) *D-lor George Lakeman-Economu, Nic. A. Lahovary, George Plagino, Louis Noël, Al. Racoviță*, dreptul de vânătoare de pe Domeniul Statului de pe Lacul Greaca.

3) *D-lui Leonid I. Cazacu*, dreptul de vânat pe terenul locuitorilor din com. Obileștii-Noi pe termen de 5 ani.

4) *D-lui Dezideriu Cosma*, dreptul de vânătoare pe teritoriile comunei Gurbănești-Preasna pe termen de 10 ani.

5) *D-lui Dr. C. Leonte*, dreptul de vânătoare în pădurea Piatra-Găvana. Serădăneasca Stejarul din jud. Prahova pe termen de 5 ani.

(Din cauza lipsei de spațiu va apărea restul listei în numărul viitor).

Corespondența

Gheorghe Hulpus. — Odată cu mulțumirile noastre vă facem cunoscut că am primit mandatul ce ne-ați trimis.

Teodosiu D. — Dacă ați citit regulat „Revista Vânătorilor”, organul oficial al U. G. V. R., trebuie să fiți în curent cu „cazul Scraba”.

Drăghici Dumitru. — Am primit mandatul Dv. și vă mulțumim. Am dispus înscrierea Dv. ca membru activ al U. G. V. R. Cu această ocazie vă mai rugăm a ne trimite încă 50 lei, cotul abonamentului la Rev. Vânătorilor pe un an.

Udrea Radu, Plut.-Major. — Nu este decât o singură Uniune Generală a Vânătorilor din România sub președinția d-lui Dinu R. Golescu. A doua revistă ce vă mirați că vi se trimite este scoasă de fostul secretar general al U. G. V. R. și dacă până în prezent nu cunoașteți faptele care au dus la îndepărtarea D-sale din Uniune, vă rugăm a citi cu atențiune numerile anterioare ale Rev. Vânătorilor, care vi s'au trimis.

Pentru numirea Dv. ca paznic public al vânatului nu putem interveni fără a avea referințe din partea Prefecturii, Inspectorului Regional al vânătoarei, sau din partea unei societăți afiliate la Uniune.

Burileanu N. Ilariu. — Nu v'am găsit înscris nici ca membru și nici ca abonat. Am dispus înscrierea Dv. ca membru aderent al U. G. V. R. și abonat al Rev. Vânătorilor. Taxa de înscriere ca membru aderent este de 40 lei, iar abonamentul la R. V. costă 50 lei pe un an. Orice corespondență vă rugăm a ne-o trimite la sediul Uniunii, B-dul Carol 30, București.

Clubul Vânătorilor din Solca, Bucovina. — Primit lei 25 pentru abonamentul la revistă și vă mulțumim. Binevoii a cunoaște că abonamentul e de lei 50 anual. Înaintați restul de lei 25, precum și taxa de înscriere și cotizație.

Gh. I. Ghebac. — Vă rugăm a ne înainta costul de lei 50 al unui abonament pe un an la revistă; precum și taxa de înscriere și cotizație ca membru al Uniunii.

Căpitan Rosetti-Bălănescu. — Comitetul vă mulțumește pentru ultimele două articole, alegând chiar unul din ele ca articol de fond, fiind de interes general și coprinzând un material care denotă o apreciable erudiție tehnică de vânătoare din partea autorului.

Ilustrațiile noastre

Fotografia după natură a vânatului

În numărul trecut (No. 27) al *Revistei Vânătorilor* am reprodus o fotografie extrem de interesantă pentru cel care își dă osteneala să priceapă ce însemnează a lua astfel de fotografii, a surprinde în intimitățile lor cele mai tainice și a fotografia la distanță de câțiva metrii, pasări și animale extrem de dificil de apropiat chiar cu pușca.

Câtă caznă, câtă răbdare, câtă știință!...

La drept vorbind arta aceasta nu aparține până acum decât cător-va *specialiști*, exploratori savanți, care și-au dedicat viața acestei specialități.

Într-adevăr mulți se vor fi întrebat, cum a putut vânatul să fotografieze aquila noastră de pe coperta numărului trecut, tocmai în momentul când s'a lăsat pe cadavru de cal, înadins lăsat ca s'o ademenească, în atitudinea admirabilă de regină a piscurilor celor mai înalte, care-și rotește ochii pătrunzători, plini încă de neîncredere și străjuitori.

Zile întregi de pregătire, de veghe și de răbdare, zidit într'o gaură de stâncă, de unde numai un orificiu cât pumnul lăsa să treacă obiectivul unui aparat perfecționat, în mijlocul unei pustietăți, pe unde arare ori trece picior de om!...

Ilustrația pe care o dăm astăzi pe copertă a surprins, cu o limpeziciune remarcabilă, un alt animal cunoscut pentru sperieciunea lui: o capră neagră cu puiul ei, gata ca printr'un salt îndrăzneț să treacă o prăpastie, a cărei vedere singură ne înfioară.

PUBLICAȚIUNI

pentru arendarea dreptului de vânat

Comuna Borșa anunță că ar dori să arendeze dreptul de vânat pe teritoriul munților Ștrol și Prilop, în extindere de aproximativ 3000 jugări, acoperite cea mai mare parte cu pădure, și dealurile cam 4500 jugăre în mare parte cultivate, total 7500 jugăre.

Obiectul de vânat îl formează: cerbii, căprioare, capre, mai multe feluri de fiare sălbatice și răpitoare.

Arendarea se va face pe 11 ani succesivi prin licitație verbală, urmată de cea în scris.

Ofertele închise în scris, adresate prim-notarului comunei Borșa, se vor înainta până inclusiv la 12 oare a zilei 6 luna Nov. anul 1922.

Condițiile de exarendare se pot vedea în oarele obișnuite la secretarul comunei.

Prețul de strigare e 500 lei anual. Vadiu 200 lei.

Licitația se va ține în 7 Nov. a. m. la 10 oare în casa comunală.

No. 7664/922.

PRIMARIA

INFORMATIUNI

Pe baza înălțurii oricărui cor-
 jali, rugăm de cititori revistei și
 pe membrii Uniunii a trimite orice
 corespondență sau mandate pe a-
 drasa N. RACOTTA vice-președintele
 U. R. a V. din R. BUCUREȘTI, B-DUL
 SARAIU No. 30.

... în anul 1920...
 ... în anul 1921...
 ... în anul 1922...
 ... în anul 1923...
 ... în anul 1924...
 ... în anul 1925...
 ... în anul 1926...
 ... în anul 1927...
 ... în anul 1928...
 ... în anul 1929...
 ... în anul 1930...

PREȚUL 5 LEI NUMARUL
Prețul unui număr vechi simplu 10 Lei
dublu 20 Lei

Corespondență

... în anul 1931...
 ... în anul 1932...
 ... în anul 1933...
 ... în anul 1934...
 ... în anul 1935...
 ... în anul 1936...
 ... în anul 1937...
 ... în anul 1938...
 ... în anul 1939...
 ... în anul 1940...

Ilustrațiile noastre

... în anul 1920...
 ... în anul 1921...
 ... în anul 1922...
 ... în anul 1923...
 ... în anul 1924...
 ... în anul 1925...
 ... în anul 1926...
 ... în anul 1927...
 ... în anul 1928...
 ... în anul 1929...
 ... în anul 1930...

PUBLICATIUNI

... în anul 1931...
 ... în anul 1932...
 ... în anul 1933...
 ... în anul 1934...
 ... în anul 1935...
 ... în anul 1936...
 ... în anul 1937...
 ... în anul 1938...
 ... în anul 1939...
 ... în anul 1940...